

CHAUDHARY RANBIR SINGH UNIVERSITY JIND
(A Haryana State Government University)
(Established by the Haryana State Legislature Act 28 of
2014 and recognized by UGC Act 1956 U/S 2(f) & 12 B)

Scheme of Examination & Syllabus for
Undergraduate Programme

Subject : Panjabi

**Under Multiple Entry-Exit, Internship and CBCS-
LOCF in accordance with NEP-2020
w.e.f. Session 2024-25
(in Phased Manner)**

**Scheme of Examination for Undergraduate Programme
Under Multiple Entry-Exit, Internship and CBCS-LOCF in
accordance with NEP-2020**

w.e.f. Session 2025-26 (in Phased Manner)

Subject : Panjabi

Semester I										
Remarks	Course	Paper(s)	Nomenclature of Paper	Credits	Theory+ Tutorial	Hours/ Week	Internal marks	External Marks	Total	Exam
Scheme A & C	CC-1 MCC-1 4 credits	B23-PNB-101	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Aadhunik Punjabi Kavita Ate Viharak Punjabi	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme C only	MCC-2 4 credits	B23-PNB-102	ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ Haryana Da Punjabi Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme A	CC-M1 2 credits	B23-PNB-103	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ Punjabi Bhasha L Mudhli Jaan-Pachhan	2	2+0	2	15	35	50	2 hrs.
Scheme A & C	MDC - 1 3 credits	B23-PNB-104	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ Punjabi Bhasha, Gurmukhi Lipi Ate Punjabi Da Computerikaran	3	2+1	3	25	50	75	3 hrs.
Semester II										
Scheme A & C	CC-2 MCC-3 4 credits	B23-PNB-201	ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Punjabi Galp Ate Viharak Punjabi	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme A Only	CC-M2 2 credits	B23-PNB-203	ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Viharak Punjabi	2	2+0	2	15	35	50	2 hrs.
Scheme C only	DSEC- 1 4 credits	B23-PNB-202	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ Punjabi Vich Anuvadit Hindi Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme A & C	MDC-2 3 credits	B23-PNB-204	ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ Lokdhara Ate Punjabi Lokdhara	3	2+1	3	25	50	75	3 hrs.
	Internship of 4 Credits of 4-6 weeks duration after 2nd Semester									
Semester III										

Scheme A, B & C	CC-3 MCC 4 4 credits	B23- PNB-301	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Aadhunik Punjabi Vartak Ate Viharak Punjabi	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	MCC-5 4 4 credits	B23- PNB-302	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ Punjabi Vich Anuvadit Angrezi Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme	MDC-3 3 4 credits	B23- PNB-303	ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ Sabhyachar Ate Punjabi Sabhyachar	3	2+1	3	25	50	75	3 hrs.

Semester IV

Scheme A, B & C	CC-4 MCC-6 4 4 credits	B23- PNB-401	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Punjabi Natak, Ikangi Ate Viharak Punjabi	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	MCC-7 4 4 credits	B23- PNB-402	ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ Bharti Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	MCC-8 4 4 credits	B23- PNB-403	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਉਰਦੂ ਸਾਹਿਤ Punjabi Vich Anuvadit Urdu Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	DSE-1 4 4 credits Select one Option	B23- PNB-404	ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ Nari Punjabi Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
		B23- PNB-405	ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ Jammu Kashmir Da Punjabi Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.

Internship of 4 Credits of 4-6 weeks duration after 4th Semester

Semester V

Remarks	Course	Paper(s)	Nomenclature of Paper	Credits	Theory+ Tutorial	Hours/ Week	Internal marks	External Marks	Total	Exam
Scheme A, B & C	CC-5 MCC-9 4 4 credits	B23- PNB-501	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Madhkali Punjabi Kavita Ate Viharak Punjabi	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	MCC-10 4 4 credits	B23- PNB-502	ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ (Sahit Sidhant, Ate Bharti Kaav Shastar)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	DSE-2 4 4 credits Select one Option	B23- PNB-503	ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ Punjabi Dalit Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
		B23- PNB-504	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ Pakistani Punjabi Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	DSE-3 4 4 credits Select	B23- PNB-505	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ Parvasi Punjabi Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
		B23- PNB-506	ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਉੱਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.

	one Option		Desh Vand Ate Punjab Santap Uppar Punjabi Sahit							
Semester VI										
Scheme A, B & C	CC-6 MCC- 11 4 credits	B23- PNB-601	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Madhkali Punjabi Vartak Ate Viharak Punjabi	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	MCC- 12 4 credits	B23- PNB-602	ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ Sahit Sidhant Ate Pachhmi Kaav Shastar	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	DSE-4 4 credits Select one Option	B23- PNB-603	ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ Vishav Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
		B23- PNB-604	ਪੰਜਾਬੀ ਗਦਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰਾਂ Punjabi Gadar Kaav Ate Krantikari Lehran	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
Scheme B & C	DSE-5 4 credits Select one Option	B23- PNB-605	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ Tulnatmik Bharti Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
		B23- PNB-606	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਬੰਗਾਲੀ ਸਾਹਿਤ Punjabi Vich Anuvadit Bengali Sahit	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	Semester VII (FOR HONOURS/HONOURS WITH RESEARCH IN PANJABI)									
Remarks for Honours in Hindi/Ho nors with Research in Hindi (For Scheme B & C)	Course	Paper(s)	Nomenclature of Paper	Credits	Theory + Tutorial	Hours/ Week	Internal marks	External Marks	Total	Exam
	CC-H1 4 credits	B23- PNB-701	ਸੂਫੀ, ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (Sufi, Bhagti Ate Gurmat Kaav)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	CC-H2 4 credits	B23- PNB-702	ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ (Punjabi Galp)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	CC-H3 4 credits	B23- PNB-703	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ 1850 ਤੱਕ) Punjabi Sahit Da Itihaas (Adi Kaal ton 1850 Tak)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	DSE-6 4 credits Select one Option	B23- PNB-704	ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ (Sahit De Roop)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
		B23- PNB-705	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ (Punjabi Vich Anuvadit Bharti Bhashavan Di Kavita)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	PC-H1 4 credits	B23- PNB-706	ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ (Sirjanatmak Lekhan Da Hunar)	4	3+1	4	30	70	100	6 hrs.
	SEMESTER-VIII (FOR HONOURS IN PANJABI)									

Remarks for Honours in Hindi/Honours with Research in Hindi (For Scheme B & C)	CC-H4 4 credits	B23-PNB-801	ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਰਸੀ ਕਾਵਿ (Punjabi Kissa Ate Bir Rasi Kaav)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	CC-H5 4 credits	B23-PNB-802	ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ (Sahit Sidhant Ate Viharak Aalochana)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	CC-H6 4 credits	B23-PNB-803	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1850 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ) Punjabi Sahit Da Itihaas (1850 Ton Hun Tak)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	DSE-7 4 credits Select one option	B23-PNB-804	ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Bal Sahit)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
		B23-PNB-805	ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Khed Sahit)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	PC-H2 4 credits	B23-PNB-806	ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ Filamsazi Da Hunar	4	3+1	4	30	70	100	6 hrs.

SEMESTER-VIII (FOR HONOURS WITH RESEARCH IN PANJABI)

Honours with Research in Hindi (For Scheme B & C)	CC-H4 4 credits	B23-PNB-801	ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਰਸੀ ਕਾਵਿ (Punjabi Kissa Ate Bir Rasi Kaav)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	CC-H5 4 credits	B23-PNB-802	ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ (Sahit Sidhant Ate Viharak Aalochana)	4	3+1	4	30	70	100	3 hrs.
	Project/Dissertation 12 credits	B23-PNB-807	Project/Dissertation	12		-	-	300	300	-

Programme Learning Outcomes in Bachelor of Arts (Multidisciplinary, Single Major, Honours and Honours with Research) as per NEP 2020

1. Acquire a comprehensive understanding of relevant concepts, theories, and principles in the field.
2. Develop practical skills and technical expertise to effectively apply knowledge in realworld situations.
3. Apply acquired knowledge and skills to solve complex problems and make informed decisions.
4. Communicate effectively, both orally and in writing, with diverse audiences and in various contexts.
5. Apply critical thinking skills to analyse information, evaluate arguments, and generate innovative solutions to complex problems.
6. Demonstrate ethical integrity and social responsibility in decision-making and actions.
7. Embrace continuous learning and adaptability for staying current in the field.
8. Foster innovative thinking and generate new ideas to tackle challenges and seize opportunities.
9. Develop proficiency in research methods to contribute to the advancement of knowledge in the field.
10. Apply interdisciplinary analysis to solve complex problems with evidence-based approaches.

NEP 2020 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਆਰਟਸ (ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ, ਸਿੰਗਲ ਮੇਜਰ, ਆਨਰਜ਼ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਰਜ਼) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

1. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਕਲਪਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ।
2. ਅਸਲ ਸੰਸਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਹਾਰਕ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇ।
3. ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ।
4. ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਭਿੰਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਕਰੇ।
5. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ, ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਹੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ।
6. ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇ।
7. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਓ।
8. ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰੇ।
9. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇ।

10. ਸਬੂਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Subject		Panjabi	
Semester		V th	
Name of the Course		Bachelor of Arts	
Course Code		B23-PNB-501	
Name of the Paper		ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Madhkali Punjabi Kavita Ate Viharak Punjabi	
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)		CC-5 MCC-9	
Level of the course (As per Annexure-I)		300-399	
Pre-requisite for the course (if any)		-----	
Course Learning Outcomes(CLO):		After completing this course, the learner will be able to: CLO-501.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-501.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਾਣੀਕਾਰਾਂ, ਸੂਫੀਆਂ, ਕਿੱਸਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਾਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-501.3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਸੂਫੀ, ਗੁਰਮਤਿ, ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਾਰ ਕਾਵਿ) ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-501.4 ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।	
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			

Instruction for Paper Setter

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੁਆਲ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (ਸੂਫੀ, ਗੁਰਮਤਿ, ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਾਰ ਕਾਵਿ) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਸਵਾਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਕਵੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦੇ ਕਵੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ 5-5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ ਭਾਗ ਤੀਜਾ 4 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ (ਚੋਣਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹ), ਸੰਪਾਦਕ ਪ੍ਰੋ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਇ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। 1.1 ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ 1.2 ਗੁਰਮਤਿ, ਸੂਫੀ, ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਾਰ : ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਅਧਿਐਨ 1.3 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 1.4 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 1.5 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 1.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	15 ਅੰਕ 14

II	2. ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ (ਚੋਣਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹ), ਸੰਪਾਦਕ ਪ੍ਰੋ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਇ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ । 2.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (1700 ਈ. ਤਕ) 2.2 ਸੂਫੀ ਕਾਵ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ 2.3 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ 2.4 ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ 2.5 ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ 2.6 ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅੰਕ 14	15
III	3. ਕਾਵਿ ਜੋਤਾਂ (ਚੋਣਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹ), ਸੰਪਾਦਕ ਪ੍ਰੋ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉਬਰਾਇ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ । 3.1 ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵਾਰ ਕਾਵਿ (1700 ਈ. ਤਕ) 3.2 ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ 3.3 ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ 3.4 ਦਮੋਦਰ ਅਤੇ ਪੀਲੂ 3.5 ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ 3.6 ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ 3.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅੰਕ 14	15
IV	4. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਕ 14 4.1 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ 4.2 ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਲੇਖਣ 4.3 ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲੇਖਣ	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks ➤ Theory • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
2. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸਟੀਕ, ਸਿੰਘ ਸਦਰਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
3. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.) ਖੋਜ ਪੱਤਿਕਾ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1990
4. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੋਂ ਸਰੋਕਾਰ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2017
5. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 205
6. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦਾ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਚਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2005
7. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰੈਸ, ਦਿੱਲੀ
8. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1997
9. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਕਲਾ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
10. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986
11. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 33, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1989
12. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ/ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਪਰਿਪੱਖ, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ 2014
13. ਲਾਜਵੰਤੀ ਰਾਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਪੋਇਟਸ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ, ਦਿੱਲੀ, 1973
15. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪਾਠ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ
16. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਅਤੇ ਪਰਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ, ਪਟਿਆਲਾ, 2004

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Subject		Panjabi	
Semester		V th	
Name of the Course		Bachelor of Arts	
Course Code		B23-PNB-502	
Name of the Paper		ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ (Sahit Sidhant Ate Bharti Kaav Shastar)	
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)		MCC-10	
Level of the course (As per Annexure-I		300-399	
Pre-requisite for the course (if any)		Senior Secondary (10+2) or Visharad or Equivalent in any Stream	
Course Learning Outcomes :		After completing this course, the learner will be able to: CLO-502-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਗੇ। CLO-502-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰਹੇ ਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ CLO-502-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-502-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।	
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			

Instruction for Paper Setter

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਵਾਦਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਰਸ ਅਤੇ ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਧੁਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ 1 ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ 1.1 ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਮਾਜ 1.2 ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ 1.3 ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ 1.4 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ 2. ਸਾਹਿਤਕ ਵਾਦ 2.2 ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ 2.3 ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ 2.4 ਯਥਾਰਥਵਾਦ 2.5 ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ	15
III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ 3. ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ 3.1 ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤ 3.2 ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ 3.3 ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ	15

IV	ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ 4. ਧੁਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 4.1 ਰੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪ 4.2 ਵਕ੍ਰੇਕਤੀ ਸਿਧਾਂਤ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪ 4.3 ਔਚਿਤਯ ਸਿਧਾਂਤ : ਮੂਲ ਧਾਰਨਾਵਾਂ	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resource		
ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ- 1. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005 2. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਐੱਸ ਚਾਂਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ 3. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 4. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005 5. ਗਨਪਤੀ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤ, ਭਾਰਤੀਯ ਐਂਡ ਪਾਸਚਾਤਯ ਕਾਵਯ ਸਿਧਾਂਤ, ਲੇਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅਲਾਹਾਬਾਦ 6. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1981 7. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਖ, ਵਰਲਡ ਬੁਕ ਸੈਂਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1989 8. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014 9. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1998 10. ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1981 11. ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Subject		Panjabi	
Semester		V th	
Name of the Course		Bachelor of Arts	
Course Code		B23-PNB-503	
Name of the Paper		ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ (Panjabi Dalit Sahit)	
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)		DSE-2	
Level of the course (As per Annexure-I		300-399	
Pre-requisite for the course (if any)		-----	
Course Learning Outcomes		After completing this course, the learner will be able to: CLO-503-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-503-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਲਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਚੈ ਹੋਵੇਗਾ। CLO-503-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-503-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।	
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			

Instruction for Paper Setter

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਦਲਿੱਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਅਤੇ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ (ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ) 1 ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.1 ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਰੂਪ 1.2 ਭਾਰਤੀ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਵਰਣ ਵੰਡ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ (ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ) 2. ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ : ਮਾਰਕਸਵਾਦ, ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਮ, ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ 2.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ 2.3 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	15

III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਦਲਿਤ ਕਵਿਤਾ) 3. ਸੰਤ ਰਾਮ ਉਦਾਸੀ, ਕੰਮੀਆਂ ਦਾ ਵਿਹੜਾ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1987 3.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ 3.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ 3.3 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 3.4 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.5 ਕਵੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ 3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	15
IV	ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ 4. ਅਤਰਜੀਤ, ਸਬੂਤੇ ਕਦਮ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਬਠਿੰਡਾ, 2009 4.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 4.2 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ 4.3 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ 4.4 ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 4.5 ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ 4.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks - Class Participation: 5 Marks - Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks - Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ 1 ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬੱਤਰਾ (ਸੰਪਾ), ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ 2 ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004 3 ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤ ਅਤੇ ਜਮਾਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2013 4 ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਸਰੋਕਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 5 ਭੀਮਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ : ਮਾਰਕਸੀ ਪਰਿਪੇਖ, ਕੰਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ 6 ਰੇਣਕੀ ਰਾਮ, ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ: ਸਰੋਤ ਤੇ ਸਰੂਪ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010 7 ਰੇਣਕੀ ਰਾਮ, ਦਲਿਤ ਪਛਾਣ : ਮੁਕਤੀ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	V th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-504		
Name of the Paper	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Pakistani Panjabi Sahit)		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-2		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	Senior Secondary (10+2) or Visharad or Equivalent in any Stream		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-504-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-504-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। CLO-504-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-504-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	

Part B- Contents of The Course		
<u>Instruction for Paper Setter</u>		
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। 2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। 3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। 4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। 5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। 6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।		
Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ 1 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ 1.1 ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਮਸਲਾ 1.2 ਵੰਡ ਦਾ ਆਧਾਰ 1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ 1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ 2 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 2.1 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ 2.2 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ	15
III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ 3 ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਵਿ-ਕਵੀਆਂ ਵਾਧਿਓ ਪਾਰ ਦੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ	15

	ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2011 3.1 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ 3.2 ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 3.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 3.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 3.5 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ	
IV	ਯੂਨਿਟ ਚੋਥਾ 4. ਨੈਣ ਸੁਖ (ਮੂਲ ਲੇਖਕ), ਆਈ ਪੁਰੇ ਦੀ ਵਾਅ, ਲਿੰਪੀਆਂਤਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੀਸਾ, ਸੱਚਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2019 4.1 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕਹਾਣੀ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ 4.2 ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਅਧਿਐਨ 4.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 4.4 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ 4.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ- 1. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000 2. ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਸਬਦ ਬੂੰਦ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਹਰਿਆਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਪੰਚਕੁਲਾ 3. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2001 4. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਰਾਜਪੁਰਾ, 1998 5. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਇਜ਼ਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006 6. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇੱਕ ਪਰਿਚਯ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ਾ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998 7. ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	V th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-505		
Name of the Paper	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Parvasi Punjabi Sahit)		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-3		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-505-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-505-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। CLO-503-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਰਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-504-4 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ: (ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ) 1. ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.1 ਪਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ 1.2 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ 2 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ 2.1 ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ 2.2 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	15
III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ (ਪਰਵਾਸੀ ਕਵਿਤਾ) 3. ਮਹਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਬਿਨ ਬਰਸਾਤੀ ਮੇਘਲੇ, ਲੇਕਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2017 3.1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 3.2 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ 3.3 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ	15

	3.4 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ 3.5 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ 3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	
IV	ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ (ਪਰਵਾਸੀ ਕਹਾਣੀ) 4. ਗੁਰਮੀਤ ਪਨਾਗ, ਮੁਰਗਾਬੀਆਂ, ਐਸਥੈਟਿਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਲੁਧਿਆਣਾ, 2018 4.1 ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਲੱਛਣ 4.2 ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਸਰੋਕਾਰ 4.3 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ 4.4 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ 4.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks - Class Participation: 5 Marks - Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks - Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ : 1. ਅਕਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋਰ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ: ਨਵੇਂ ਪਾਸਾਰ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 2. ਸ. ਪ. ਸਿੰਘ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004. 3. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 4. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012 5. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਾਹਿਤ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1998 6. ਦੇਵਿੰਦਰ ਚੰਦਨ, ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 7. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਮਦਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ 8. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005 9. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ, ਖੋਜ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ (ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 40, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000 10. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 11. -ਉਹੀ- ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	V th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-506		
Name of the Paper	ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਤਾਪ ਉੱਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Desh Vand Ate Panjab Santap Uppar Panjabi Sahit)		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-3		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-506-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-506-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-506-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। CLO-506-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।			

2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ 1. ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਕਟ 1.1 ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ 2. ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਵਿਕਾਸ 2.1 ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 2.2 ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ 2.3 ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ	15
III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ 3. ਪਿੰਜਰ (ਨਾਵਲ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ 3.1 ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 3.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ 3.4 ਲੇਖਿਕਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	15

IV	ਯੂਨਿਟ ਚੋਥਾ 4. ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਰਖੀਏ ਨਾਂ (ਨਾਟਕ) ਆਤਮਜੀਤ 4.1 ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 4.2 ਨਾਟਕ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ 4.3 ਨਾਟਕ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.4 ਨਾਟਕ ਦੀ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ 4.5 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ 4.6 ਨਾਟਕਕਾਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ – 1. ਨਾਟਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਖੋਜ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼) ਅੰਕ 25 ਮਾਰਚ 1985. 2. ਨਾਟਕੀ ਸਾਹਿਤ, ਨਵਨਿੰਦਰਾ ਬਹਿਲ 3. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ ਕਾਵਿ ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਰਾਜਪਾਲ 4. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ 5. ਨਾਟਕ ਸਟੇਜ ਤੇ ਦਰਸ਼ਕ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ 6. ਨਾਰੀਵਾਦ ਸਿਧਾਂਤ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਰਾੜ		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Subject		Panjabi	
Semester		VI th	
Name of the Course		Bachelor of Arts	
Course Code		B23-PNB-601	
Name of the Paper		ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Madhkali Punjabi Vartak Ate Viharak Punjabi	
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)		CC-6 MCC-11	
Level of the course (As per Annexure-I)		300-399	
Pre-requisite for the course (if any)		-----	
Course Learning Outcomes(CLO):		After completing this course, the learner will be able to: CLO-601.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।। CLO-601.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-601.3 ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵੰਨਗੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਮਸਾਖੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਰਾਹੀਂ ਵਾਰਤਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-601.4 ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ-ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।	
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			

Instruction for Paper Setter

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾ, ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ, ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਦੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ, ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ ਦੇ ਕਰਤਿਤਵ, ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸ, ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ ਦੇ ਰਚਨਾ-ਕਾਲ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਜੀਵਨੀ ਜਾਂ ਗਲਪ, ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਰੂਪ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ 'ਚੋਂ ਵਾਰਤਕ ਪੈਰ੍ਹੇ (ਲਗਭਗ 200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ) ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ (ਲਗਭਗ 200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ) ਦੇ ਹਿੰਦੀ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਸਵਾਲ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.1 ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ 1.2 ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (ਜਨਮਸਾਖੀ, ਸਾਖੀ, ਪਰਚੀ, ਗੋਸ਼ਟਿ, ਟੀਕੇ, ਪਰਮਾਰਥ, ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਆਦਿ) (ਅੰਕ-14)	15
II	2. ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ): (ਸੰਪਾ.) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 2.1 ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾ 2.2 ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ 2.3 ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ: ਨਾਇਕ ਦਾ ਬਿੰਬ 2.4 ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (ਅੰਕ-14)	15

III	3. ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਦਾ ਕਰਤਿਤਵ (Authorship) 3.1 ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ: ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸ 3.2 ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਦਾ ਰਚਨਾ-ਕਾਲ 3.3 ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ: ਜੀਵਨੀ ਜਾਂ ਗਲਪ 3.4 ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ: ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਰੂਪ (ਅੰਕ-14)	15
IV	4. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ 4.1 ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਰਤਕ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ 4.2 ਅਨੁਵਾਦ: ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ (ਅੰਕ-14)	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks ➤ Theory • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources		
ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ : 1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 2. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 3. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ: ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2017 4. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 5. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ: ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 6. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਅਤੇ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਪਰਿਪੇਖ, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, 2014 7. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇਹਲੀ, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 8. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਜਨਮਸਾਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ 9. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਾਖੀ ਸੂਰਤ, ਵਕੀਲ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982 10. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ 11. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 12. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪਾਠ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ 13. -ਉਹੀ-, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 14. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 15. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੁਰਾਤਨ ਵਾਰਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 16. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪਾਠ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ 17. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2004		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VI th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-602		
Name of the Paper	ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ (Sahit Sidhant Ate Pachhmi Kaav Shastar)		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	MCC-12		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-602-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। CLO-602-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-602-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੂਨਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-602-4 ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। 4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। 5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਪਲੈਟੋ, ਅਰਸਤੂ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। 6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਅਤੇ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।		
Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ 1. ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ 1.1 ਸਾਹਿਤ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ 1.2 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਸੂਖਮ ਕਲਾਵਾਂ: ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ 2. ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ 2.1 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ 2.2 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ	15
III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ 3. ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ 3.1 ਪਲੈਟੋ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ 3.2 ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਸਿਧਾਂਤ 3.3 ਪਲੈਟੋ ਤੇ ਅਰਸਤੂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨਿਖੇੜ	15
IV	ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ 4. ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ 4.1 ਮਾਰਕਸਵਾਦ 4.2 ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ	15

4.3 ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨ		
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources		
ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ- 1 ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005 2 ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਐੱਸ ਚਾਂਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ 3. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 4 ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005 5 ਗਨਪਤੀ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤ, ਭਾਰਤੀਯ ਔਰ ਪਾਛਚਾਤਯ ਕਾਵਯ ਸਿਧਾਂਤ, ਲੇਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅਲਾਹਾਬਾਦ 6. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਖ, ਵਰਲਡ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1989 8 ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014 11 ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1981 12. ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VI TH		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-603		
Name of the Paper	ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ Vishav Sahit		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-4		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-603-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-603-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-603-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੁਝਾਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-603-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ 1. ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ 1.1 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ 1.2 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਣ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ 2. ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ 2.1 ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ	15
III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ 3. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਵਿਸ਼ਵ ਕਵੀ-ਬ੍ਰੈਖਤ ਤੇ ਲੋਰਕਾ ਦੀ ਚੋਣਵੀ ਕਵਿਤਾ, ਐੱਚ.ਕੇ.ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 3.1 ਬ੍ਰੈਖਤ : ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ 3.2 ਬ੍ਰੈਖਤ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ 3.3 ਲੋਰਕਾ : ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ 3.4 ਲੋਰਕਾ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਕਲਾ 3.5 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ 3.6 ਬ੍ਰੈਖਤ ਅਤੇ ਲੋਰਕਾ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਸਰੋਕਾਰ	15

IV	ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ 4. ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ (ਅਨੁ.) ਅੱਗ ਦੇ ਕਲੀਰੇ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002 4.1 ਲੇਖਕ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ 4.2 ਨਾਟ ਜੁਗਤਾਂ 4.3 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਡਾਇਲਾਗ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ : 1. ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ : ਤੁਲਨਾ ਤੋਂ ਸਵਾਦ ਤੱਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਡਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002 2. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1990		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VI th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-604		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਗਦਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰਾਂ Punjabi Gadar Kaav Ate Krantikari Lehran		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE - 4		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-604-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-604-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-604-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਭਿੰਨ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਰਚੇ ਗਏ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਤ ਰਾਹੀਂ ਸੰਬੰਧਤ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। CLO-604-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹਨਾਂ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।			

2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੈਲੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲਹਿਰਾਂ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੇ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ 1 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ 1.1 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ 2. ਗਦਰ ਲਹਿਰ 2.1 ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ 2.2 ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ 2.3 ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਲਹਿਰ 2.4 ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ	15
III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ 3 ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਸੰਪਾ.), ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਗ੍ਰੰਥਾਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2015 3.1 ਗ਼ਦਰ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਿਛੋਕੜ 3.2 ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ 3.3 ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼	15

IV	ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ 4. ਹਰਸਾ ਸਿੰਘ ਚਾਤਰ, ਕੂਕਿਆਂ ਦੀ ਵਾਰ, ਕਾਵਿ ਪੁਸ਼ਪਾਂਜਲੀ (ਸੰਪਾ.) ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਤ, ਐਵਿਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2017 4.1 ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਅਧਿਐਨ 4.2 ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ/ ਕਥਾ ਬਿਆਨ 4.3 ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 4.4 ਪਉੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ 1. ਸੁਵਰਨ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਅਮਰ ਨਾਇਕ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 2. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲਹਿਰਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ, ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਤੇ ਮੁੱਢਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ 4. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ, ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ: ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 5. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ, ਗ਼ਦਰ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸ਼ਿਲਪ ਵਿਧਾਨ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 6. ਹਰੀਸ਼ ਕੇ ਪੁਰੀ, ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ: ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਜਥੇਬੰਦੀ, ਰਣਨੀਤੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VI th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-605		
Name of the Paper	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ Tulnatmak Bharti Sahit		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-5		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-605-1 ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਦੂਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਕਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-605-2 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-605-3 ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-605-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੂਲ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ, ਚਿੱਤਰ ਕਲਾ, ਰੰਗ ਮੰਚ ਆਦਿ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇੱਕੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ 1. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਖੇਤਰ 1.1 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਸੱਮਸਿਆਵਾਂ 1.2 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ 2. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ, ਕੋਮੀ ਸਾਹਿਤ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ 2.1 ਖੇਤਰੀ ਸਾਹਿਤ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇਵਾਂ	15
III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ 3. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਵਿਧੀਆਂ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ 3.1 ਜੀਨਓਲੋਜੀ, ਥੀਮੈਟਾਲੋਜੀ, ਹਿਸਟਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ	15
IV	ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ 4. ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਕਲਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ 4.1 ਸਿਨੇਮਾ, ਨਾਚ, ਰਾਗ, ਚਿੱਤਰ ਕਲਾ, ਮੁਰਤੀ ਕਲਾ, ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ 4.2 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ	15

Suggested Evaluation Method	
Internal Assessment: 30 Marks • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks	End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ- 1. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 2. -ਉਗੀ-, ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 3. Amiya Dev, Comparative Literature: Theory and Practice, IAS. Shimla. 4. Anders Pettersson (Ed.), Literary History: Towards A Global Perspective (Vol.I), Walter de Gruyter, Berlin. 5. David Damrosch. What is World Literature, Princeton, UP, 2003. 6. Dasgupta & Subha Chakraborty (Ed.), Genology, Jadavpur University, Jadavpur, 2004. 7. Max Louwerse & Willie Van Peer, Thematics: Interdisciplinary Studies, John Benjamins Publishing Co. Amsterdam. 8. Suman Gupta, Globalisation and Literature, Polity, Cambridge, 2009. 9. Susan Bassnett, Comparative Literature: A Critical Introduction, Blackwell, Oxford. 10. Swapan Majumda, Comparative Literature: Indian Dimentions, Payrus, Calcutta.	

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Subject		Panjabi	
Semester		VI th	
Name of the Course		Bachelor of Arts	
Course Code		B23-PNB-606	
Name of the Paper		ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਬੰਗਾਲੀ ਸਾਹਿਤ (Panjabi Vich Anuvadit Bangali Sahit)	
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)		DSE - 5	
Level of the course (As per Annexure-I)		300-399	
Pre-requisite for the course (if any)		-----	
Course Learning Outcomes(CLO):		After completing this course, the learner will be able to: CLO-606-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-606-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-606-3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਟਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-606-4 ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।	
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			

Instruction for Paper Setter

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਬੰਗਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ 1. ਅਨੁਵਾਦ ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜ 1.1 ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 1.2 ਅਨੁਵਾਦਕ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਸੰਦ	15
II	ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ 2. ਬੰਗਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 2.1 ਬੰਗਾਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਵੇਰਵਾ 2.2 ਬੰਗਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਣ	15
III	ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ 3. ਗੀਤਾਂਜਲੀ, ਰਵਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ 3.1 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 3.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ	15

	3.4 ਲੇਖਕ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
IV	ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ 4. ਦੇਵਦਾਸ (ਸ਼ਰਤ ਚੰਦਰ), ਸੰਗਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ 4.1 ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.2 ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 4.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ 4.4 ਲੇਖਕ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ - 1. Muhit K. Roy, ਰਾਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਐਂਡ ਉਨਕਾ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਵ ਚਿੰਤਕ ਰਾਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 2. R. Sig Gurudev Rabindranath Tagore - A Biography Diamond Books, 2010. 3. T. Dasgupta Social Thought of Rabindra Nath Tagore: A Historical Analysis Abhinav Publication, 1993.		

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB -701		
Name of the Paper	ਸੂਫੀ, ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ Sufi, Bhagti Ate Gurmat Kaav		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-H1		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-701- 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-701- 2: ਗੁਰਮਤਿ, ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-701- 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੂਫੀਵਾਦ, ਗੁਰਮਤਿ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-701- 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ, ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ			

ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1.1 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.2 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 1.3 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
II	2. ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸ਼ਲੋਕ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 2.1 ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਦਾ ਜਨਮ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 2.2 ਫਰੀਦ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 2.3 ਫਰੀਦ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ 2.4 ਫਰੀਦ ਬਾਣੀ ਦਾ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
III	3. ਭਗਤ ਕਬੀਰ, ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 3.1 ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 3.2 ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 3.3 ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 3.4 ਕਬੀਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
IV	4. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਜਪੁਜੀ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2000 4.1 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 4.2 ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 4.3 ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 4.4 ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਿੰਬ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ 4.5 ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਪੰਜ ਖੰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
Suggested Evaluation Method		

Internal Assessment : 30 Marks ➤ Theory • Class Participation : 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc. : 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam : 15 Marks	End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources 1. ਅਨਵਰ ਚਿਰਾਗ, ਇਸਲਾਮੀ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ 2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 3. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਵੇਕ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 4. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਸਮਦਰਸ਼ਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1982 5. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸਟੀਕ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 6. ਸੁਰਜੀਤ ਸਰਨਾ (ਅਨੁ.), ਕਬੀਰ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1995 7. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1990 8. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਨਵ ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1970 9. ਉਹੀ, ਪਤਰਾਂਜਲੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 10. ਉਹੀ, ਪਾਰਗਾਮੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 11. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2017 12. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਣੀ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰ, ਵਿਵੀਅਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1985 13. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005 14. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦਾ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਚਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2005 15. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 16. ਉਹੀ, ਬਾਣੀ ਸੰਸਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 17. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1997 18. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 19. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986 20. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਅੰਦੋਲਨ, ਮਨਦੀਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 21. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 26, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012 22. ਉਹੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 33, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1989 23. ਰੰਜੂ ਬਾਲਾ, ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ : ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਟਵੈਂਟੀ ਫਸਟ ਸੈਂਚਰੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2015 24. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਪਰਿਪੇਖ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014 25. ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਤੇ ਰੂਪ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ 26. ਲਾਜਵੰਤੀ ਰਾਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਪੇਇਟਸ, ਆਸ਼ਾਜਨਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1973	

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -702		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ (Punjabi Galp)		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-H2		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-702-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਂ (ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀ) ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-702-2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-702-3: ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਗਲਪ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-702-4: ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.2 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 1.3 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
II	2. ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ, ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 2.1 ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 2.2 ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 2.3 ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਨਾਵਲ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 2.4 ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਕਥਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਅੰਕ : 14	15
III	3. 'ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ' (ਚੋਣਵਾਂ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ), ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। 3.1 'ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 3.2 'ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਥਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ 3.3 'ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
IV	4. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਨਵੇਂ ਲੋਕ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ 4.1 ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦਾ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 4.2 'ਨਵੇਂ ਲੋਕ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 4.3 'ਨਵੇਂ ਲੋਕ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਥਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ 4.4 'ਨਵੇਂ ਲੋਕ' ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਅੰਕ : 14	15

Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment	: 30 Marks	End Term Examination: 70 Marks
➤ Theory		
• Class Participation	: 5 Marks	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.	: 5+5=10 Marks	
• Mid-Term Exam	: 15 Marks	
Part C- Learning Resources		
1.. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995 2. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਹਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986 3. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਨਾਵਲ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002 4. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1993 5. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1974 6. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005 7. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫਰੈਂਕ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆ. ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮ., ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988 8. ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਗਲਪ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995 9. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 10. ਉਹੀ, ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 11. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978 12. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988 13. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ 14. ਉਹੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2014 15. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005 16. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2013 17. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2020 18. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 19, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982 19. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 20. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 21. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006 22. David Daiches, <i>The Novel and the Modern World</i> , University of Chicago Press, London, 1973 23. E. M. Forester, <i>Aspects of the Novel</i> , Edward Arnold, London, 1963 24. Edwin Muir, <i>The Structure of the Novel</i> , The Hogarth Press, London, 1967 25. Percy Lubbock, <i>Craft of Fiction</i> , Scribner, New York, 1995 26. Ralph Fox, <i>The Novel and the People</i> , Foreign Languages Publishing House, Moscow, 1956		

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -703		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ 1850 ਤੱਕ) Punjabi Sahit Da Itihaas (Adi Kaal ton 1850 Tak)		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-H3		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-703-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-703-2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਾਲ ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਬਣੇਗੀ। CLO-703-3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਆਰੰਭ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਦਿ ਕਾਲ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲ ਵਿਚ ਰਚੇ ਗਏ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-703-4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ ਉੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -704		
Name of the Paper	ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ Sahit De Roop		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-6		
Level of the course (As per Annexure-I	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-704-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੇਖ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣਗੇ। CLO-704-2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। CLO-704-3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਮਝ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। CLO-704-4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।		
Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਝ 1.1 ਸਾਹਿਤ: ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਨ 1.2 ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਤੱਤ 1.3 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ: ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ 1.4 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ: ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ ਅੰਕ : 14	15
II	2. ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ 2.1 ਕਵਿਤਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ 2.2 ਨਜ਼ਮ, ਗੀਤ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ 2.3 ਰੁਬਾਈ, ਗਜ਼ਲ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ 2.4 ਖੁੱਲੀ ਕਵਿਤਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ ਅੰਕ : 14	15
III	3. ਆਧੁਨਿਕ ਗਲਪ ਤੇ ਨਾਟ ਰੂਪਾਕਾਰ 3.1 ਨਾਵਲ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ 3.2 ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ 3.3 ਨਾਟਕ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ 3.4 ਇਕਾਂਗੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ ਅੰਕ : 14	15
IV	4. ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਾਕਾਰ 4.1 ਨਿਬੰਧ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ 4.2 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ	15

4.3 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ		
4.4 ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ	ਅੰਕ : 14	
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment : 30 Marks		End Term Examination: 70 Marks
➤ Theory		
• Class Participation : 5 Marks		
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc. : 5+5=10 Marks		
• Mid-Term Exam : 15 Marks		
Part C- Learning Resources		
1. ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸਮਲੇਚਨਾ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011		
2. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2005		
3. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਗਰੀ: ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1990		
4. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ: ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011		
5. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.), ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ: ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ, 2004		
6. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਸਾਹਿਤ ਕੋਸ਼, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011		
7. ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ, ਨਿਬੰਧ ਅੰਕ (Vol.29), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB-705		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ Punjabi Vich Anuvadit Bharti Bhashavan Di Kavita		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-6		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-705-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। CLO-705-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਵਿ-ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅੰਤਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। CLO-705-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੂਲ ਪਾਠ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। CLO-705-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			

4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ 1.1 ਡੋਗਰੀ: ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ (ਲੇਖ ਦੀ ਆਸ), ਪਦਮਾ ਸਚਦੇਵ (ਅਮਨ) 1.2 ਉਰਦੂ: ਗੁਲਜ਼ਾਰ (ਕਿਤਾਬਾਂ) ਨਿਦਾ ਫਾਜ਼ਲੀ (ਛੋਟਾ ਆਦਮੀ) 1.3 ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ: ਡਾਕਟਰ ਕੋਸ਼ਲ ਤਿਵਾੜੀ (ਗੋਲੀ) ਰਾਧਾ ਵੱਲਭ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ (ਨਿੱਕੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਛੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ) 1.4 ਕਸ਼ਮੀਰੀ: ਸ਼ਾਇਸਤਾ ਮੁਬਾਰਕ ਬੁਖਾਰੀ (ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨਾ ਸਹੀ), ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੰਤੋਸ਼ੀ (ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮਾਸਕੋ) 1.5 ਹਿੰਦੀ: ਅਨਾਮਿਕਾ (ਰਾਬੀਆ ਅਨਵਰ: ਖੋਲੀ ਨੰਬਰ 73) ਕੁੰਵਰ ਨਰਾਇਣ (ਪ੍ਰੇਮ ਰੋਗ) ਅੰਕ : 14	15
II	2. ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤ 2.1 ਸਿੰਧੀ: ਹਰੀਸ਼ ਕਰਮਚੰਦਾਣੀ (ਬਾਪੂ ਵੀ ਰੋਂਦਾ ਹੈ), ਵੀਨਾ ਕਰਮਚੰਦਾਣੀ (ਗੁਲਾਬੀ ਰੰਗ) 2.2 ਕੋਂਕਣੀ: ਸ਼ੰਕਰ ਪਰੁਲਕਰ (ਭਾਸ਼ਾ), ਨਯਨਾ ਆਤਮਾਰਕਰ (ਮੈਂ ਕੌਣ) 2.3 ਮਰਾਠੀ: ਪੀ. ਵਿਠੱਲ (ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਆਦਮ ਦੁੱਖ), ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਸ਼ਿਲੇਦਾਰ (ਪਿਆਰ) 2.4 ਗੁਜਰਾਤੀ: ਸੰਜੂ ਬਾਲਾ (ਉਪਾਅ), ਜੈਯੰਤ ਪਾਠਕ (ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਵਿੱਚ) ਅੰਕ : 14	15
III	3. ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ 3.1 ਤਮਿਲ: ਆਰ. ਬਾਲਾਚੰਦਰਨ (ਸਰਕਸ), ਮੁੱਤੂਲਕਸ਼ਮੀ (ਇੱਥੇ ਸਭ ਰਾਜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ) 3.2 ਤੇਲਗੂ: ਕਾਚਨਪੱਲੀ ਰਾਜੇਂਦਰ ਰਾਜੂ (ਰਾਤ), ਡਾ. ਐਨ. ਗੋਪੀ (ਰੋਟੀ) 3.3 ਮਲਿਆਲਮ: ਕੇ. ਸੱਚਿਦਾਨੰਦਨ (ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ), ਡਾ. ਜੋਇ ਵਾਸ਼ਇਲ (ਦਸ ਚੀਜ਼ਾਂ) 3.4 ਕੰਨੜ: ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਪਾਟਿਲ (ਤਾਰਾ ਹੱਸ ਪਿਆ), ਡਾ.ਨਾ. ਮੋਗਸਲੇ (ਇਹ ਨਹੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ) ਅੰਕ : 14	15

IV	4. ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ 4.1 ਬੋਡੇ: ਅਨਿਲ ਬੋਡੇ (ਜੋ ਤੂੰ ਕਦੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ), ਰਸਮੀ ਚੌਧਰੀ (ਹੰਝੂ) 4.2 ਬੰਗਾਲੀ: ਸੁਨੀਲ ਗੰਗੋਪਾਧਿਆਇ (ਸਿਰਫ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਲਈ), ਨਵਨੀਤਾ ਦੇਵਸੇਨ (ਉਹ ਕੁੜੀ) 4.3 ਮੈਥਲੀ: ਤਾਰਾਨੰਦ ਵਿਯੋਗੀ (ਛੁੱਟਣਾ), ਦੇਵਸੰਕਰ ਨਵੀਨ (ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ) 4.4 ਮਣੀਪੁਰੀ: ਆਰ ਕੇ. ਦੇਵਿਰਤਾ (ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਦੀ ਜੀਵਨ ਕਥਾ), ਈ. ਵਿਜੇ ਲਕਸ਼ਮੀ (ਮਣੀਪੁਰ) 4.5 ਨੇਪਾਲੀ: ਕਾਲੂ ਸਿੰਘ ਰਨਪਹੇਲੀ (ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਕਿਤੇ ਹੋਵੇਗੀ), ਪ੍ਰਵੀਨ ਰਾਈ ਚੁਮੇਲੀ (ਇਕ ਦਿਨ) 4.6 ਉੜੀਆ: ਸੀਤਾਕਾਂਤ ਮਹਾਪਾਤਰ (ਪੱਥਰ), ਵਿਸ਼ਨੂ ਮਹਾਪਾਤਰ (ਪਰਤਾਂਗਾ ਇਕ ਦਿਨ) 4.7 ਅਸਮੀ: ਹਰੇਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡੋਕਾ (ਪਿਆਰ ਦੇ ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਬਦ), ਨੀਲਮਣੀ ਫੁੱਕਣ (ਅਕਾਸ਼) 4.8 ਸੰਥਾਲੀ: ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਕਿਸਕੂ (ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ), ਨਿਰਮਲਾ ਪੁਤੁਨ (ਔਰਤ) ਅੰਕ : 14	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment : 30 Marks ➤ Theory • Class Participation : 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc. : 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam : 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources		
1. ਤਰਸੇਮ, ਸਤਪਾਲ ਭਿੱਖੀ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ (Tr.& Ed.) ਕਾਵਿ-ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ (ਭਾਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ), ਕੈਲੀਬਰ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2022 2. ਭੋਲਾ ਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ, ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਗਿਆਨ, ਕਿਤਾਬਘਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1972 3. ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ, ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਵਾਦ, ਉਡਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਮਾਨਸਾ 2003 4. Mohit K. Roy (Ed), STUDIES IN TRANSLATION, ATLANTIC PUBLISHERS, DELHI, 2000		

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -706		
Name of the Paper	ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ Sirjanatmak Lekhan Da Hunar		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	PC-H1		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-706-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-706-2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-706-3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਅਤੇ ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। CLO-706-4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ			

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ: ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ 1.1 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ: ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 1.2 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ 1.3 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ: ਇੰਟਰਨੈਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਅੰਕ : 14	15
II	2. ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ: ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ 2.1 ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ 2.2 ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ: ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ 2.3 ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਬੰਧ 2.4 ਕਵਿਤਾ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਅੰਕ : 14	15
III	3. ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ: 3.1 ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ 3.2 ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਫ਼ੀਚਰ ਲੇਖਣ 3.3 ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੇਖਣ, ਵਿਗਿਆਪਨ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲੇਖਣ ਅੰਕ : 14	15
IV	4. ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ: 4.1 ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ 4.2 ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ ਅਤੇ ਐਕਟਿੰਗ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ	15

	4.3 ਇੰਟਰਨੈਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਿੱਖਣਾ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ ਅੰਕ : 14	
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment ➤ Theory • Class Participation • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc. • Mid-Term Exam	: 30 Marks : 5 Marks : 5+5=10 Marks : 15 Marks	End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources		
ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ		
1. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2013 2. ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 3. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਡੀਆ: ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ 2020 4. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਥਾਪਰ, ਸੰਚਾਰ, ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਮਲਟੀ-ਮੀਡੀਆ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 5. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਤਰਾ, ਸੰਚਾਰ ਮਦਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2005		

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VIII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -801		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਰਸੀ ਕਾਵਿ Punjabi Kissa Ate Bir Rasi Kaav		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-H4		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-801-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। CLO-801-2: ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-801-3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸੰਕਲਪਿਕ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-801-4: ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਰਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।		
Unit	Topics	Contact Hours
I	1.1 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.2 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 1.3 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
II	2. ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ, ਹੀਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ 2.1 ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਕਿੱਸਾ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ 2.2 ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 2.3 ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 2.4 ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ 2.5 ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਨਾਇਕਾ ਅੰਕ : 14	15
III	3. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 3.1 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 3.2 ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 3.3 ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ 3.4 ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਬੀਰ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵ 3.5 ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਨਾਇਕਾ 3.6 ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਮਹੱਤਵ ਅੰਕ : 14	15

IV	4. ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ, ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਰੰਗੀਆਂ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ 4.1 ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਰੰਗੀਆਂ ਦਾ ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ 4.2 ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਰੰਗੀਆਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਮਹੱਤਤਾ 4.3 ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਰੰਗੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 4.4 ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਰੰਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ ਅੰਕ : 14	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment : 30 Marks ➤ Theory - Class Participation : 5 Marks - Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc. : 5+5=10 Marks - Mid-Term Exam : 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources - ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਸਮਦਰਸ਼ਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1982 - ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005 - ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਨਵਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1970 - ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2017 - ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005 - ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ : ਪਾਠ ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ - ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1995 - ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ : ਇੱਕ ਪਰਿਚਯ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999 - ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੰਗਨਾਮਾ: ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ - ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ - ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਕਾਵਿ ਲੋਕ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ, 1998 - ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001 - ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਟਮਾਲਾ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ: ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2003 - ਭੀਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006 - ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 27, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VIII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB-802		
Name of the Paper	ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ Sahit Sidhant Ate Viharak Aalochana		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-H5		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-802-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-802-2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-802-3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-802-4: ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			
1.ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ : 1.1 ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ 1.2 ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਕਾਵਿ ਰੂਪ : ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ, ਗਜ਼ਲ ਅਤੇ ਮਹਾਂਕਾਵਿ 1.3 ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ : ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ 1.4 ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਗਲਪ ਰੂਪ : ਨਾਵਲ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਅੰਕ : 14	15
II	2. ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ : 2.1 ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਧੁਨੀ ਸਿਧਾਂਤ 2.2 ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਰੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤ 2.3 ਵਕ੍ਰੇਰਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਔਚਿਤਯ ਸਿਧਾਂਤ ਅੰਕ : 14	15
III	3. ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ : 3.1 ਪਲੈਟੋ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ 3.2 ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ 3.3 ਲੌਜਾਈਨਸ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ ਅੰਕ : 14	15
IV	4. ਸਾਹਿਤਕ ਵਾਦ: 4.1 ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ ਅਤੇ ਯਥਾਰਥਵਾਦ 4.2 ਅਸਤਿਤਵਵਾਦ, ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ 4.3 ਮਾਰਕਸਵਾਦ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਅਤੇ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨ 4.4 ਨਾਰੀਵਾਦ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ ਅੰਕ : 14	15

Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment : 30 Marks > Theory - Class Participation : 5 Marks - Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc. : 5+5=10 Marks - Mid-Term Exam : 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources 1. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨੀ, ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ , ਨਵਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1993 2. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸਾਹਿਤੀਆਰਥ , ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 3. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1994 4. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਤ੍ਰਾਸਦੀ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾ , ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2004 5. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ , ਐੱਸ ਚਾਂਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ 6. ਉਗੀ, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ , ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 7. ਉਗੀ, ਪਾਰਗਾਮੀ , ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 8. ਉਗੀ, ਤ੍ਰਾਸਦੀ , ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਬਾਲਾਕੈਂਟ 9. ਉਗੀ, ਉਦਾਤ ਬਾਰੇ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1972 10. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਮਹਾਂਕਾਵਿ , ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1983 11. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ , ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005 12. ਗਨਪਤੀ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤ, ਭਾਰਤੀਯ ਐਂਡ ਪਾਛਚਾਤਯ ਕਾਵਯ ਸਿਧਾਂਤ , ਲੋਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅਲਾਹਾਬਾਦ 13. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸੀ, ਲਾਨਜ਼ਾਈਨਸ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ , ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ 14. -ਉਗੀ-, ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ , ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1996 15. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ , ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1981 16. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਖ , ਵਰਲਡ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1989 17. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014 18. ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਕੰਵਰ, ਵਿਹਾਰਕੀ , ਅਰਵਿੰਦ ਹਨੂਮੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1975 19. ਨਗੋਂਦਰਾ, ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ , ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਦਿੱਲੀ, 1969 20. ਨਰੇਸ਼, ਗਜ਼ਲ ਦੀ ਪਰਖ , ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1983 21. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ , ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1998 22. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੰਪਾ.), ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਕਾਰ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011 23. ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ , ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1981 24. ਰਾਜਿੰਦਰ ਲਹਿਰੀ, ਅਰਸਤੂ ਦੇ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੜ੍ਹਤ , ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁਕਸ, 2018 25. Charles E. Bressler, Literary Criticism: An Introduction to Theory and Practic , Prentice Hall, 2003		

26. G. T. Deshpande, Indian poetics, Popular Prakashan Pvt. Ltd
27. Hans Bertens, Literary Theory: The Basics, Routledge, London
28. Miller & J. Hillis, On Literature, Routledge, London
29. Ngendra, A Dictionary of Sanskrit poetics, B. R. publication Corporation, 1987
30. P. K. Rajan, Indian Poetics and Modern Texts, S. Chand Group, 1998
31. P. V. Kane, History of Sanskrit Poetics, Moti Lal Banarsi Das, Delhi, 1961
32. Samuel Enoch Stumpf, Socrats to Sartre: A History of Philosophy, McGraw-Hill, 1975
33. Sivaprasad Bhattacharya, Studies in Indian poetics, KLM, Firma, 1981
34. Terry Eagleton, How to Read Literature, Yale University Press, Connecticut
35. William S. Haney, Literary Theory and Sanskrit Poetics: Language, Consciousness and Meaning, Edwin Meller Press, 1993

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VIII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -803		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1850 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ) Punjabi Sahit Da Itihaas (1850 Ton Hun Tak)		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-H6		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-803-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-803-2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਾਲ ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਬਣੇਗੀ। CLO-803-3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਆਰੰਭ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਦਿ ਕਾਲ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲ ਵਿਚ ਰਚੇ ਗਏ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-803-4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ ਉੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			

Part B- Contents of The Course

Instructions for Paper- Setter:

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

[illegible]

Suggested Evaluation Method	
-----------------------------	--

Internal Assessment : 30 Marks ➤ Theory • Class Participation : 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc. : 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam : 15 Marks	End Term Examination: 70 Marks
--	--

	Part C- Learning Resources
--	----------------------------

1. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ)**, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1971
2. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, **ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1974**

3. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1976
4. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਲ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
5. ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
6. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਦਬ ਦੀ ਮੁਖਤਸਰ ਤਾਰੀਖ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VIII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -804		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Bal Sahit)		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-7		
Level of the course (As per Annexure-I	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-804-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-804-2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਹੋਵੇਗਾ। CLO-804-3: ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-804-4: ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			

5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।		
Unit	Topics	Contact Hours
I	1.1 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.2 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 1.3 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਧਿਆਨ ਅੰਕ : 14	15
II	2. ਕੁਲਬੀਰ ਸੂਰੀ, ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2014 2.1 ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ 2.2 ‘ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ’ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ 2.3 ‘ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ’ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਥਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ 2.4 ‘ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ’ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
III	3. ਜਸਬੀਰ ਭੁੱਲਰ, ਜਸਬੀਰ ਭੁੱਲਰ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤੀ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2021 3.1 ਜਸਬੀਰ ਭੁੱਲਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ 3.2 ‘ਇਕੱਤੀ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ’ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ, ਕਲਾ ਪੱਖ 3.3 ‘ਇਕੱਤੀ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ’ ਕਥਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ 3.4 ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
IV	4. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਸ਼ਟ, ਨਾਟਕ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2014 4.1 ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਸ਼ਟ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ 4.2 ‘ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ’ ਨਾਟਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 4.3 ‘ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ’ ਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਰੰਗਮੰਚੀ ਜੁਗਤਾਂ 4.4 ‘ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ’ ਨਾਟਕ ਦਾ ਪਾਤਰ-ਵਿਧਾਨ 4.5 ‘ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ’ ਨਾਟਕ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮੰਤਵ 4.6 ‘ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੇ’ ਨਾਟਕ ਦੀ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਅੰਕ : 14	15

Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment ➤ Theory • Class Participation • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc. • Mid-Term Exam	: 30 Marks : 5 Marks : 5+5=10 Marks : 15 Marks	End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources 1. ਡਾ. ਰਮਾ ਰਤਨ , ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2021		

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VIII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -805		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Khed Sahit)		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-7		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-805-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-805-2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਹੋਵੇਗਾ। CLO-805-3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-805-4: ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਬਣੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ			
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।			
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			

4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1.1 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੇਡ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.2 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੇਡ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 1.3 ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੇਡ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15
II	2. ਪ੍ਰਿੰ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਉੱਡਣਾ ਸਿੱਖ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2022 2.1 ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 2.2 ‘ਉੱਡਣਾ ਸਿੱਖ’ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 2.3 ‘ਉੱਡਣਾ ਸਿੱਖ’ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 2.4 ‘ਉੱਡਣਾ ਸਿੱਖ’ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲਾ ਨਾਇਕ 2.5 ‘ਉੱਡਣਾ ਸਿੱਖ’ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਅੰਕ : 14	15
III	3. ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਮੇਰੀ ਆਤਮ ਕਥਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 2008 3.1 ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 3.2 ‘ਮੇਰੀ ਆਤਮ ਕਥਾ’ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 3.3 ‘ਮੇਰੀ ਆਤਮ ਕਥਾ’ ਦਾ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ 3.4 ‘ਮੇਰੀ ਆਤਮ ਕਥਾ’ ਵਿਚਲਾ ਨਾਇਕ 3.5 ‘ਮੇਰੀ ਆਤਮ ਕਥਾ’ ਦਾ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਅੰਕ : 14	15

IV	4. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਸੰਪਾ.), ਚੋਣਵੀਆਂ ਖੇਡ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2023 4.1 ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ 4.2 ‘ਚੋਣਵੀਆਂ ਖੇਡ ਕਹਾਣੀਆਂ’ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ 4.3 ‘ਚੋਣਵੀਆਂ ਖੇਡ ਕਹਾਣੀਆਂ’ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਥਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ 4.4 ‘ਚੋਣਵੀਆਂ ਖੇਡ ਕਹਾਣੀਆਂ’ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਪਾਤਰ 4.5 ‘ਚੋਣਵੀਆਂ ਖੇਡ ਕਹਾਣੀਆਂ’ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਅੰਕ : 14	15
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment : 30 Marks ➤ Theory • Class Participation : 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc. : 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam : 15 Marks		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources		
1. ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਦਪੁਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਖੇਡਾਂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2014 2. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਟਾਲਵੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਸਰ ਰਹੀਆਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਡਾਂ, ਲਕਸ਼ਿਆ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, 2018 3. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡਾਂ, https://books.sikharchives.org/read/246/pdf 4. ਬਲਬੀਰ ਸੰਧੂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2011		

SYLLABUS OF UNDER GRADUATE COURSE (PANJABI)

Session: 2025-26			
Part A-Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	VIII th		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB-806		
Name of the Paper	ਫ਼ਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ Filamsazi Da Hunar		
Course Type:(CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	PC-H2		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course(if any)	-----		
Course Learning Outcomes (CLO):	CLO-806-1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-806-2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਾਲ ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਬਣੇਗੀ। CLO-806-3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਆਰੰਭ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਦਿ ਕਾਲ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲ ਵਿਚ ਰਚੇ ਗਏ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-806-4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ ਉੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instructions for Paper- Setter:			

1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ 4 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਹਰ ਸਵਾਲ 3.5 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1.1 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 1.2 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਝੁਕਾਅ 1.3 ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ: ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੰਕ : 14	15
II	2.1 ਨਾਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ 2.2 ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਜਾਂ ਸਿਨਮੈਟੋਗਰਾਫਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ 2.3 ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਜਾਂ ਸਿਨਮੈਟੋਗਰਾਫਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅੰਕ : 14	15
III	3.1 ਫਿਲਮ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ 3.2 ਫਿਲਮ ਲਈ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ 3.3 ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਕਾਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਅੰਕ : 14	15
IV	4.1 'ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ' (ਫਿਲਮ 1989) ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਰਵੀ ਮਲਿਕ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 4.2 ਰੀਵਿਊ ਅਧਾਰਿਤ ਨਾਵਲ 'ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ' ਦਾ ਫਿਲਮੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ: ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧ 4.3 ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅੰਕ : 14	15

Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment	: 30 Marks	End Term Examination: 70 Marks
➤ Theory		
• Class Participation	: 5 Marks	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.	: 5+5=10 Marks	
• Mid-Term Exam	: 15 Marks	
Part C- Learning Resources 1. ਨਵਨਿੰਦਰਾ ਬਹਿਲ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨਾਟਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ 2. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਬਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਐਂਡ ਸੰਜ, ਦਿੱਲੀ 3. ਬਦਸ਼ਿੰਦਰ ਸਾਜੀ, ਫਿਲਮਸਾਜੀ ਕਲਮਸਤਾਨ ਟੂ ਨਿਊ ਦਿਲ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ, 2010 4. ਬਲਜਿੰਦਰ ਨਸਰਾਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ 5. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਬਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਐਂਡ ਸੰਜ, ਦਿੱਲੀ 6. ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਾਂਗਟ, ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 7. ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ, ਰੰਗਮੰਚ ਚਿੰਤਨ, ਗ੍ਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ 8. ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਟ ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ 9. ਬਖਸ਼ਿੰਦਰ, ਫਿਲਮਸਾਜੀ, ਕਲਮਿਸਤਾਨ, 2-ਨਿਊ ਦਿਓਲ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ, 2010 10. Jasbir Kaur (Dr.), Punjabi samaj Ate Media, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2014		